

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

10 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul Penal lărgit în componența:
președinte
judecători

Diaconu Iurie
Catan Liliana
Guzun Ion
Burduh Victor
Ghervas Maria

judecând, fără participarea părților, recursurile ordinare declarate de procurorul procuraturii UTA Găgăuzia, oficiul central, Sîrbu Lilia, de avocatul Șcheau Igor în numele inculpatului Poclit Vasile XXXXX și de avocatul Rusev Serghei în numele inculpatului Ivanov Vitalie, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 24 iunie 2019, în cauza penală privindu-i pe

POCLIT Vasile XXXXX, născut la XXXXX,
originar din XXXXX și domiciliat în XXXXX;

POCLIT Vasile XXXXX, născut la XXXXX,
originar din XXXXX și domiciliat în XXXXX;

IVANOV Vitalie XXXXX, născut la XXXXX,
originar și domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 27.04.2017 – 18.01.2019;

Instanța de apel: 06.02.2019 – 24.06.2019;

Instanța de recurs: 04.09.2019 – 10.12.2019.

Asupra recursurilor ordinare declarate în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul Penal lărgit

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Cimișlia, sediul Leova din 18 ianuarie 2019, s-a dispus încetarea procesului penal în privința lui Poclit V.V., învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (3), 276 alin. (2) lit. b) Cod penal, din motiv că există alte circumstanțe care exclud tragerea lui la răspunderea penală.

Totodată, Poclit V.V. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 327 alin. (1) Cod penal la pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 400 (patru sute) unități convenționale, ceea ce constituie suma de 8000 (opt mii) lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 2 (doi) ani.

Prin aceeași sentință, Poclit V.D. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 42 alin. (5), 276 alin. (2) lit. b) Cod penal la pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 600 (șase sute) unități convenționale, ceea ce constituie suma de 12000 (douăsprezece mii) lei, cu privarea de dreptul de a exercita activității în domeniul reparației automobilelor pe un termen de 2 (doi) ani.

Ivanov V. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 42 alin. (2), 276 alin. (2) lit. b) Cod penal la pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 700 (șapte sute) unități convenționale, ce constituie suma de 14000 (paisprezece mii) lei, cu privarea de dreptul de a exercita activității în domeniul reparației automobilelor pe un termen de 3 (trei) ani.

Acțiunea civilă intentată în cadrul procesului penal a fost încetată.

Cererea procurorului cu privire la încasarea cheltuielilor judiciare, a fost respinsă, ca neîntemeiată.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, *in fapt*, a constatat că, Poclit V.V., activând în calitate de șofer al Inspectoratului de Poliție Leova, astfel, conform prevederilor art. 123 Cod penal, fiind persoană publică, cu funcție de răspundere, în atribuțiile de serviciu a căruia intră responsabilitatea de integritatea și gestionarea mijloacelor de transport de serviciu, în perioada de timp cuprinsă între lunile octombrie-decembrie 2015, aflându-se în or. Leova, folosindu-se intenționat de situația de serviciu, acționând intenționat, având ca atribuții de serviciu conform fișei de post să cunoască perfect actele normative de bază și ordinele MAI și IGP ce reglementează activitatea de serviciu, să cunoască perfect obligațiunile de serviciu; contrar prevederilor art. 22 alin. (1) lit. a), b), d), f) al Legii cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr. 158-XVI din 04.07.2008, conform cărora funcționarul public este obligat să respecte Constituția Republicii Moldova, legislația în vigoare, să respecte cu strictețe drepturile și libertățile cetățenilor, să îndeplinească cu responsabilitate, obiectivitate și promptitudine în spirit de inițiativă și colegialitate toate atribuțiile de serviciu, să respecte normele de conduită profesională prevăzute de lege, să respecte regulamentul intern; contrar prevederilor art. 4 al Legii cu privire la activitatea poliției și statutul polițistului nr. 320 din 27.12.2012, potrivit căruia activitatea poliției se desfășoară exclusiv în baza și pentru executarea legii, în interesul persoanei, al comunității și în sprijinul instituțiilor statului, pentru apărarea drepturilor și libertăților fundamentale și demnității umane, prevăzute în Declarația universală a drepturilor omului, în Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, în Codul european de etică al poliției și în alte acte internaționale, în conformitate cu principiile legalității, respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, imparțialității și nediscriminării, controlului ierarhic permanent, răspunderii personale și profesionalismului, transparenței, contrar prevederilor Codului de etică și deontologie al polițistului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 481 din 10.05.2006; din alte interese personale, în scopul tănuirii deteriorării grave a mijlocului de transport de model „Mercedes Sprinter 208”, cu n/î XXXXX, condus de către acesta, în momentul când a fost implicat în accident rutier la 20.10.2015 în mun. Chișinău, a procurat un alt automobil de același model și a organizat ca, Poclit V.D. și Ivanov V., prin metoda decupării numărului caroseriei și înlocuirii motorului de la mijlocul de transport deteriorat, să fie

falsificate elementele de identificare ale autovehiculului, cauzând astfel daune în proporții considerabile persoanei juridice, în sumă totală de 21414,28 lei.

Pe baza stării de fapt expuse supra, *în drept*, acțiunile inculpatului au fost încadrate juridic în temeiul următoarelor norme: art. 327 alin. (1) Cod penal, adică *folosirea intenționată de către o persoană publică a situației de serviciu, în alte interese personale, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice* și art. 42 alin. (3), 276 alin. (2) lit. b) Cod penal, adică *falsificarea numărului de identificare ale caroseriei prin ștergere, înlocuire, dacă aceste acțiuni au fost săvârșite de două sau mai multe persoane*.

Tot Poclit V.V., în calitate de organizator, de comun acord cu Poclit V.D. și Ivanov V., urmărind un scop unic infrațional de a falsifica numărul de identificare a caroseriei mijlocului de transport de model „Mercedes Sprinter 208”, cu n/î XXXXX, automobil ce a fost implicat anterior în accident rutier la 20 octombrie 2015 în mun. Chișinău, fiind condus de către Poclit V.V., în perioada anului 2015, aflându-se în or. Leova, a organizat și dirijat ca Poclit V.D. și Ivanov V. să efectueze modificări totale la elementele de identificare ale mijlocului de transport de model „Mercedes Sprinter 208”, procurat pentru înlocuirea vehiculului de model „Mercedes Sprinter 208” cu n/î XXXXX, prin șlefuirea stratului de suprafață a metalului și sudarea unei plăcuțe metalice pe mijlocul de transport de model „Mercedes Sprinter 208”, pe care este imprimat numărul actual cu conținutul „XXXXX”, care identifică automobilul de model „Mercedes Sprinter 208”, cu n/î XXXXX, însă plăcuța dată a fost sudată peste zona unde a fost imprimat de către uzina constructoare numărul de identificare inițial al autovehiculului dat, plăcuța în cauză fiind extrasă de la o altă caroserie „Panel Van” de marca „Mercedes-Benz Sprinter” cu caracteristici similare de lungime, transport încărcătură, dotare motor, fapt confirmat prin raportul de expertiză judiciară nr. 884 din 26.07.2016.

Poclit V.D., de comun acord cu Poclit V.V., șofer al Inspectoratului de Poliție Leova și Ivanov V., urmărind un scop unic infrațional de a falsifica numărul de identificare a caroseriei mijlocului de transport de model „Mercedes Sprinter 208”, cu n/î XXXXX, automobil ce a fost implicat anterior în accident rutier, la 20 octombrie 2015, în mun. Chișinău, prin ștergere și înlocuire, în perioada anului 2015, aflându-se în or. Leova, au supus modificării totale prin șlefuirea stratului de suprafață a metalului și sudarea unei plăcuțe metalice pe un alt mijloc de transport de model „Mercedes Sprinter 208”, pe care este imprimat numărul actual cu conținutul „XXXXX”, care identifică automobilul de model „Mercedes Sprinter 208”, cu n/î XXXXX, însă plăcuța dată a fost sudată peste zona unde a fost imprimat de către uzina constructoare, numărul de identificare inițial al autovehiculului dat, plăcuța în cauză fiind extrasă de la o altă caroserie „Panel Van” de marcă „Mercedes-Benz Sprinter” cu caracteristici similare de lungime, transport încărcătură, dotare motor, care a fost confirmat prin raportul de expertiză judiciară nr. 884 din 26.07.2016.

Ivanov V., de comun acord cu Poclit V.V., șofer al Inspectoratului de Poliție Leova și Poclit V.D., urmărind un scop unic infrațional de a falsifica numărul de identificare a caroseriei mijlocului de transport de model „Mercedes Sprinter 208”, cu n/î XXXXX,

automobil ce a fost implicat anterior în accident rutier, la 20 octombrie 2015 în mun. Chișinău, prin ștergere și înlocuire, în perioada anului 2015, aflându-se în or. Leova, au supus modificării totale prin șlefuirea stratului de suprafață a metalului și sudarea unei plăcuțe metalice pe un alt mijloc de transport de model „Mercedes Sprinter 208”, pe care este imprimat numărul actual cu conținutul „XXXXX”, care identifică automobilul de model „Mercedes Sprinter 208”, cu n/î XXXXX, însă plăcuța dată a fost sudată peste zona unde a fost imprimat de către uzina constructoare numărul de identificare inițial al autovehiculului dat, plăcuța în cauză fiind extrasă de la o altă caroserie „Panel Van” de marcă „Mercedes-Benz Sprinter” cu caracteristici similare de lungime, transport încărcătură, dotare motor, care în cazul dat a fost confirmat prin raportul de expertiză judiciară nr. 884 din 26.07.2016.

Acțiunile descrise supra, în privința lui Poclit V.D. și Ivanov V., au fost încadrate juridic în baza art. 42 alin. (5), 276 alin. (2) lit. b) Cod penal, *falsificarea numărului de identificare ale caroseriei prin ștergere, înlocuire, dacă aceste acțiuni au fost săvârșite de două sau mai multe persoane.*

3. Legalitatea și temeinicia sentinței în termenul și modul prevăzut de art. 401-402 Cod de procedură penală, a fost atacată cu apeluri de către procuror, inculpatul Poclit V.V. și avocatul acestuia Șcheau Ig., avocatul Rusev S. în interesele inculpatului Ivanov V. și avocatul Zagaican V. în interesele inculpatului Poclit V.D.

3.1. Procurorul a solicitat casarea parțială a sentinței, rejudecarea cauzei cu emiterea unei noi hotărâri prin care Poclit V.V. să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (3), 276 alin. 2 lit. b) Cod penal, cu condamnarea acestuia la amendă în mărime de 1200 unități convenționale.

În motivarea apelului, procurorul a indicat că, instanța de fond la emiterea soluției de încetare, în coraport cu probele pe dosar, a dat o apreciere greșită. În acest sens, prima instanță în mod inexplicabil și neîntemeiat fără a ține cont atât de norma materială, cât și de cea procesuală în vigoare, mai mult fără a constata acele erori invocate și pretinse ce ar dovedi că acestea au fost viciate sau administrate cu încălcarea normelor Codului de procedură penală. Ca motiv de încetare a procesului penal instanța a invocat că prin ordonanța de recunoaștere în calitate de bănuț în sensul dispoziției art. 63 alin. (1) Cod de procedură penală, este considerată acea ordonanță în care organul de urmărire penală, pentru prima dată de la pornirea urmăririi penale expune fapta infracțională ca pe o faptă deja constatată și săvârșită de o persoană concretă, în speță această persoană fiind Poclit V.V., însoțită de calificarea juridico-penală a faptei. Astfel, organul de urmărire penală oficializează suspiciunile existente privind săvârșirea unei infracțiuni concrete de către o persoană determinată deja, iar în continuare toate acțiunile organului sunt îndreptate spre acumularea de probe întru confirmarea vinovăției acesteia. Recunoașterea calității de bănuț se aplică în interesul persoanelor, pentru apărarea lor, persoanele dobândind astfel drepturi suplimentare, reglementate de art. 64 Cod de procedură penală, și anume să știe de ce este bănuț, să fie audiat în prezența apărătorului, să ceară recuzarea persoanei care efectuează urmărirea penală ș.a.

Prima instanță a indicat că înaintarea învinuirii de către procuror a fost efectuată cu

depășirea termenului legal, ori calitatea de bănuț în privința lui Poclit V.V. expirase de drept la 29 decembrie 2016, iar prin faptul că acesta a fost recunoscut în calitate de bănuț abia la 7 februarie 2017, organul de urmărire penală a admis o ingerință în garanțiile prevăzute de art. 22 Cod de procedură penală ale acestuia.

În acest sens, procurorul a menționat că este relevantă hotărârea Curții Constituționale nr. 25 din 29 martie 2018 cu privire la excepția de neconstituționalitate a art. 63 alin. (1) pct. 1)-3) și alin. (2) pct. 3) din Codul de procedură penală (recunoașterea calității de bănuț a persoanei), în care s-a statut că, art. 63 alin. (1) din Codul de procedură penală stabilește că persoanei îi poate fi recunoscută calitatea de bănuț doar dacă în privința acesteia a fost emis unul dintre următoarele acte procedurale: 1) procesul-verbal de reținere, 2) ordonanța sau încheierea de aplicare a unei măsuri preventive neprivative de libertate și 3) ordonanța de recunoaștere a persoanei în calitate de bănuț. De asemenea, potrivit pct. 3) din alin. (2) al aceluiași articol, organul de urmărire penală nu este în drept să mențină în calitate de bănuț mai mult de 3 luni sau mai mult de 6 luni doar persoana în privința căreia a fost dată o ordonanță de recunoaștere în această calitate.

3.2. Poclit V.V. și avocatul Șcheau Ig., acționând în interesele inculpatului, au depus apel solicitând casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să se dispună achitarea inculpatului, din motivul lipsei faptei infracțiunii în acțiunile acestuia.

În motivarea apelului, apelanții au indicat că, prima instanță, apreciind în mod eronat probele, ignorând existența dubiilor în probatoriul administrat, care urmau a fi interpretate numai în favoarea nevinovăției lui Poclit V.V., dar și ignorând o parte din abaterile de la rigorile de procedură penală, în mod pripit a ajuns la concluzia de a înceta procesul penal pe un capăt de acuzare, deși urma a-l achita pe ambele capete de învinuire deoarece, în cadrul prezentei cauze penale de către partea acuzării nu a fost demonstrată vinovăția inculpatului de comiterea infracțiunilor incriminate.

Părțile au indicat că inculpatul nu a tănuț faptul comiterii accidentului rutier, comunicând despre aceasta conducerii IP Leova, în acest sens fiind efectuată o anchetă de serviciu din cadrul SMO a IP Leova, care s-a finisat cu obligarea inculpatului să asigure repararea unității de transport deteriorate, din contul mijloacelor proprii, mai mult ca atât, la fața locului în urma accidentului din 20.10.2015, a fost chemată poliția, fiind întocmit și proces-verbal cu privire la contravenție și decizia privind aplicarea sancțiunii contravenționale, prin care inculpatul a fost recunoscut culpabil pentru comiterea contravențiilor reglementate de art. 229 alin. (3) și art. 242 alin. (1) Cod contravențional, aplicându-i-se sancțiunea contravențională sub formă de amendă, pe care acesta a achitat-o. Poclit V.V. a asigurat transportarea unității de transport vizate de la IP Leova la casa tatălui său Poclit V.D. din r-nul Leova, sat. Sărata Nouă, unde a decurs de facto reparația unității de transport vizate.

Referitor la procurarea unui automobil de model similar celui deteriorat, falsificării numărului de identificare a unității de transport, prin metoda decupării numărului caroseriei și înlocuirii motorului de la mijlocul de transport deteriorate – părțile au menționat că, de fapt, de reparația unității de transport vizate s-a ocupat anume tatăl său Poclit V.D., căruia

pentru reparație inculpatul i-a transmis suma de 40000 lei, solicitând ca reparația dată să fie făcută în limitele legii.

Inculpații Poclit V.D. și Ivanov V. au indicat expres că Poclit V.V. nu cunoștea despre procedura de reparație a vehiculului vizat, adică în particular asupra etapelor de reparație, proveniența pieselor de schimb, materialele de reparație, specificului și duratei lucrărilor.

Din declarațiile făcute de Teaca A., rezultă că acesta a fost eliberat ilegal din funcția deținută la IP Leova și că are relații ostile cu conducerea IP Leova și alți colaboratori ai IP Leova. Declarațiile lui Teaca A. se combat vădit cu declarațiile date de martorul Gherman M.

Este inacceptabilă, în speță, poziția instanței de a califica acțiunile ilegale ale inculpatului Poclit V.V. în temeiul art. 276 și 327 Cod penal, or conform redacției acestor două infracțiuni în Codul penal, rezultă că infracțiunea prevăzută de art. 276 este *o normă specială* în raport cu art. 327 Cod penal (mai mult decât atât norma de la art. 276 Cod penal alin. (2) lit. a) conținând componența agravată de comitere a infracțiunii vizate „*prin folosirea situației de serviciu*”) În acest sens este mai mult decât criticabilă poziția acuzării de a califica pretinsele acțiuni ilegale ale inculpatului în temeiul art. 276 și 327 Cod penal.

Incorect prima instanță a menționat că în speță nu se aplică prevederile art. 116 Cod penal ce țin de calificarea infracțiunilor în cazul concurenței dintre normele generale și cele speciale, deoarece inculpatului Poclit V.V. nu i-a fost incriminat art. 276 alin. (2) lit. c) Cod penal - falsificarea elementelor de identificare a autovehiculelor „*cu folosirea situației de serviciu*” or anume art. 276 Cod penal, care se referă la falsificarea elementelor de identificare a unităților de transport de către o persoană publică (alin. (2) lit. c) al acestuia articol) *este o normă „specială” în raport cu norma „generală”* de la art. 327 Cod penal - ceea ce face inacceptabilă reținerea concursului de infracțiuni în cadrul prezentei cauze penale.

Partea acuzării nu a putut proba nici unitatea de intenție a celor trei inculpați în scopul comiterii faptei de falsificare a unității de transport vizate, or aceștia au acționat de comun acord, fără implicarea inculpatului Poclit V.D., ceea ce exclude din start existența formei de comitere a infracțiunii de către toți cei 3 inculpați, reținută eronat de către partea acuzării. Aspectele date au fost confirmate și prin declarațiile martorilor Vîlcu T. și Bucicov P. date în fața instanței de judecată.

La fel, apelanții au atenționat că, în speță, se atestă o discontinuitate a urmăririi penale, pentru perioada 01.09.2016-30.10.2016, având în vedere modificările operate la Codul de procedură penală, intrate în vigoare pe 01.08.2016, prelungindu-se urmărirea penală până pe 30.10.2016, prin ordinul din 26.08.2016, până la soluționarea chestiunilor de competență în exercitarea urmăririi penale, în lipsa unor circumstanțe de urgență, contrar legislației procesual-penale. Or, în condițiile legislației procesual penale, atât demersul de prelungire a termenului de urmărire penală cât și ordonanța de prelungire a acestui termen, urmează a fi făcută de autoritatea competentă procesual - fapt încălcat în speță conform celor indicate supra.

3.3. Avocatul Rusev S., acționând în interesele inculpatului Ivanov V., în dezacord cu sentința, a depus apel, în care a cerut casarea acesteia, cu emiterea unei noi hotărâri, prin

care procesul penal în privința lui Ivanov V. inițiat în baza art. 42 alin. (2), 276 alin. (2) lit. b) Cod penal, să fie încetat în temeiul prevederilor art. 2 din Legea nr. 210 din 29.07.2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței R. Moldova.

Apărătorul a indicat că nu este de acord cu sentința menționată, deoarece o consideră neîntemeiată și neobiectivă, contravenind circumstanțelor de fapt și a probelor administrate în cauză. Prima instanță a constatat greșit că Ivanov V. a comis infracțiunea dată în complicitate cu Poclit V.V., ori toate probele cauzei inclusiv și din declarațiile inculpaților Ivanov V. și Poclit V.D. se constată clar că această infracțiune ei au comis-o în doi fără participarea și cunoașterea lui Poclit V.V., ultimul cunoscând doar despre lucrările de reparație a automobilului nu și falsificarea numărului de identificare a mijlocului de transport. Totodată, constată că instanța în mod absolut greșit nu a satisfăcut demersul apărării privind încetarea cauzei penale în privința inculpatului Ivanov V. în legătură cu intervenirea actului de amnistie.

La materialele cauzei există o multitudine de probe care demonstrează faptul că infracțiunea a fost comisă în XXXXX, la domiciliul lui Poclit V.D., fapt care a fost recunoscut nemijlocit de către ultimul și de către Ivanov V. Din denunțul făcut de Teacă A., în fața organului de urmărire penală care a conținut mai multe presupuse încălcări de lege, s-a confirmat doar existența falsificării numărului de identificare a caroseriei la mijlocul de transport deținut de IP Leova însă, circumstanțele în care a fost comisă această infracțiune și la care face referire Teacă A., nu corespund adevărului și nu se confirmă prin nimic.

De asemenea, apelantul a enunțat că prima instanță în mod eronat nu a constatat prezența circumstanțelor atenuante la caz. Or, în privința lui Ivanov V. urma a fi aplicat art. 76 alin. (1) lit. a), e), f) Cod penal dat fiind că dânsul a săvârșit pentru prima dată o infracțiune mai puțin gravă, a prevenit urmările prejudiciabile ale infracțiunii săvârșite și a reparat benevol și integral paguba pricinuită, a recunoscut integral vinovăția și a contribuit activ la descoperirea infracțiunii dând declarații amănunțite asupra circumstanțelor faptei comise.

Instanța în mod eronat a aplicat față de Ivanov V., pedeapsa de bază sub formă de amendă în mărime de 700 unități convenționale și pedeapsa complementară privarea de dreptul de a exercita activități în domeniul reparației automobilelor pe un termen de 3 ani. Or, potrivit prevederilor art. 78 alin. (1) Cod penal, în cazul în care instanța de judecată constată circumstanțe atenuante la săvârșirea infracțiunii pedeapsa principală se reduce sau se schimbă după cum urmează: a) dacă minimumul pedepsei cu închisoare prevăzut la articolul corespunzător din Partea specială a prezentului cod este mai mic de 10 ani, pedeapsa poate fi redusă până la acest minim; b) dacă se aplică amenda, aceasta se poate coborî până la limita de jos; c) dacă pentru infracțiunea săvârșită se prevede detențiune pe viață, aceasta se înlocuiește cu închisoare de la 15 la 25 de ani.

Prin urmare, în opinia apărătorului prima instanță a aplicat sancțiuni disproporționate față de Ivanov V. în situația în care acesta este în prezența unui cumul de circumstanțe atenuante.

Cu referire la neaplicarea amnistiei, pe motivele invocate de instanță că acesta și-ar fi recunoscut vinovăția parțial, menționează că această decizie este una greșită și nemotivată. Or, Ivanov V. cade sub criteriile și condițiile de aplicare a amnistiei în privința sa, iar în acest caz instanța de judecată urma la solicitarea inculpatului să înceteze cauza penală.

3.4. Avocatul Zagaican V., în interesele inculpatului Poclit V.D., a solicitat casarea sentinței, cu emiterea unei noi hotărâri prin care procesul penal în privința lui Poclit V.D. pe art. 42 alin. (5), 276 alin. (2) lit. b) Cod penal, să fie încetat în temeiul prevederilor art. 1 și 2 din Legea nr. 210 din 29.07.2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței R. Moldova.

Inculpatul Poclit V.D. vina în comiterea acestei infracțiuni a recunoscut-o parțial și a declarat că infracțiunea imputată a comis-o în comun acord cu Ivanov V., care i-a ajutat să șteargă și să înlocuiască prin sudare plăcuța de identificare a caroseriei la mijlocului de transport, iar Poclit V.V. nu a participat în nici un mod la această infracțiune, ci numai l-a rugat să-l ajute în reparația acestui automobil pe care-l conducea în toamna anului 2015 în mun. Chișinău și cu care a comis un accident rutier.

În cadrul examinării cauzei penale Poclit V.D. de comun acord cu Ivanov V. au restituit în mod solidar paguba materială părții vătămate, Inspectoratului de poliție Leova, în sumă de 21414,28 lei, conform chitanțelor la dispozițiile de încasare nr. 3 și nr. 4 din 25.04.2018 pe numele lor, reieșind din costul automobilului și uzura acestuia.

Recunoscând vina, Poclit V.D. în cadrul ședinței de judecată din 21 septembrie 2018 a depus cerere scrisă autentic, prin care a solicitat aplicarea în privința lui a prevederilor art. 2 a Legii nr. 210 din 29 iulie 2016, privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, indicând în această cerere că, se căiește sincer în cele comise, recunoaște vinovăția și a achitat prejudiciul material cauzat prin infracțiune. Instanța de judecată, însă n-a luat în considerație această cerere a inculpatului dânsul fiind condamnat împreună cu ceilalți inculpați.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 24 iunie 2019, apelurile declarate au fost respinse, ca nefondate, cu menținerea sentinței contestate, fără careva modificări.

5. Pentru a decide astfel, instanța de apel, apreciind probele administrate și cercetate în ședința de judecată, a menționat că prima instanță just a încetat procesul penal în privința lui Poclit V.V., învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (3), 276 alin. (2) lit. b) Cod penal, din motiv că există alte circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală.

La 29 septembrie 2016, de către ofițerul de urmărire penală al DUP a DGT Sud a CNA, Dmitri Sîrf, a fost emisă ordonanța de începere a urmăririi penale în privința lui Poclit V.V. și a persoanei necunoscute, conform semnelor componente de infracțiune prevăzute de art. 276 alin. (2) lit. b), c) Cod penal.

La 7 februarie 2017, prin ordonanța aceluiași ofițer de urmărire penală, Poclit V.V. a fost recunoscut în calitate de bănuț, iar, la 13 aprilie 2017, prin ordonanța procurorului, Lungu L., Poclit V.V. a fost pus sub învinuire în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 327 alin. (1) Cod penal și art. 276 alin. (2) lit. b) Cod penal.

Prin ordonanțele procurorului din 21 mai 2018 și 30 noiembrie 2018, a fost modificată învinuirea în privința lui Poclit V.V. în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 327 alin. (1) Cod penal și art. 42 alin. (3), 276 alin. (2) lit. b) Cod penal.

Colegiul judiciar a constatat că este corectă poziția instanței de fond, cu referire la faptul că, ordonanța de recunoaștere în calitate de bănuیت în sensul dispoziției art. 63 alin. (1) Cod de procedură penală, este considerată acea ordonanță în care organul de urmărire penală pentru prima dată de la pornirea urmăririi penale expune fapta infracțională ca pe o faptă deja constatată și săvârșită de o persoană concretă, în speță această persoană fiind Poclit V.V., însoțită de calificarea juridico-penală a faptei. Recunoașterea calității de bănuیت se aplică în interesul persoanelor, pentru apărarea lor, persoanele dobândind astfel drepturi suplimentare, reglementate de art. 64 Cod de procedură penală, și anume să știe de ce este bănuیت, să fie audiat în prezența apărătorului, să ceară recuzarea persoanei care efectuează urmărirea penală ș.a.

Potrivit prevederilor art.63 alin.(1) Cod de procedură penală, bănuitul este persoana fizică față de care există anumite probe că a săvârșit o infracțiune până la punerea ei sub învinuire. Persoana poate fi recunoscută în calitate de bănuیت prin unul din următoarele acte procedurale, după caz: 1) procesul-verbal de reținere; 2) ordonanța sau încheierea de aplicare a unei măsuri preventive neprivative de libertate; 3) ordonanța de recunoaștere a persoanei în calitate de bănuیت. Organul de urmărire penală nu este în drept să mențină în calitate de bănuیت: 1) persoana reținută – mai mult de 72 de ore; 2) persoana în privința căreia a fost aplicată o măsură preventivă neprivativă de libertate – mai mult de 10 zile din momentul când i s-a adus la cunoștință ordonanța despre aplicarea măsurii preventive; 3) persoana în privința căreia a fost dată o ordonanță de recunoaștere în această calitate – mai mult de 3 luni, iar cu acordul Procurorului General și al adjuncților săi – mai mult de 6 luni. La momentul expirării, după caz, a unui termen indicat în alin.(2), organul de urmărire penală este obligat să elibereze bănuitul reținut ori să revoce, în modul stabilit de lege, măsura preventivă aplicată în privința lui, dispunând scoaterea lui de sub urmărire sau punerea lui sub învinuire. În caz de prelungire a termenului de menținere în calitate de bănuیت mai mult de 3 luni, ofițerul de urmărire penală este obligat să informeze imediat bănuitul despre aceasta.

Luând în considerație cele menționate, Colegiul judiciar a constatat ca fiind corectă poziția instanței de fond în acest sens, or, calitatea de bănuیت în privința lui Poclit V.V., a fost atribuită acestuia din momentul pornirii urmăririi penale în baza art. 276 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, la 29 septembrie 2016, acest termen expirând *de facto* la 29 decembrie 2016, dată la care organul de urmărire penală urma în mod obligatoriu să-i înainteze învinuirea lui Poclit V.V. în comiterea infracțiunilor imputate, sau să-l scoată de sub urmărirea penală pe acest capăt de învinuire.

Astfel, la caz, Colegiul judiciar a conchis că înaintarea învinuirii de către procuror în privința lui Poclit V.V., a fost efectuată cu depășirea termenului legal, or, calitatea de bănuیت în privința lui Poclit V.V., expirase de drept la 29 decembrie 2016, iar prin faptul că acesta a fost recunoscut în calitate de bănuیت abia la 7 februarie 2017, organul de urmărire penală a admis o ingerință în garanțiile prevăzute de art. 22 Cod de procedură penală, potrivit căruia,

nimeni nu poate fi urmărit penal sau judecat pentru săvârșirea faptei penale cu privire la care a fost emisă o ordonanță neanulată de încetare a urmăririi penale, de scoatere a persoanei de sub urmărire penală și/sau de clasare a cauzei, sau de refuz în pornirea urmăririi penale ori cu privire la care a fost pronunțată o hotărâre judecătorească definitivă de condamnare, de achitare sau încetare a procesului penal.

Este remarcabilă și hotărârea Curții Constituționale nr. 26 din 23 noiembrie 2010 cu privire la excepția de neconstituționalitate a prevederilor alin. (6) art. 63 din Codul de procedură penală (Monitorul Oficial 235-240/27 din 3 decembrie 2010), principiul constituțional de a nu fi urmărit, judecat sau pedepsit de mai multe ori pentru aceeași faptă impune în linii mari autorităților publice competente nu numai interdicția de a judeca repetat persoana, dar și interdicția de a urmări de mai multe ori persoana pentru aceeași faptă. Luând în considerație cele menționate, instanța de apel a constatat că ordonanța ofițerului de urmărire penală din 7 februarie 2017, privind recunoașterea lui Poclit V.V. în calitate de bănuț, ordonanța procurorului din 13 aprilie 2017, privind punerea sub învinuire a lui Poclit V.V. și ordonanțele procurorului din 21 mai 2018 și, respectiv, din 30 noiembrie 2018, privind modificarea învinuirii, sunt lovite de nulitate parțială, și anume în partea ce ține de art. 276 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, art. 276 alin. (2) lit. b) Cod penal, art. 42 alin. (3), 276 alin. (2) lit. b) Cod penal.

Din considerentele arătate, instanța de apel a consemnat că apelul procurorului urmează a fi respins, ca nefundat.

Cu referire la apelurile depuse de avocatul Zagaican V. în interesele inculpatului Poclit V.D. și avocatul Rusev S. în interesele inculpatului Ivanov V., Colegiul judiciar a menționat că le consideră neîntemeiate, indicând în acest sens următoarele raționamente.

La 29 iulie 2016, sub nr. 210 a fost adoptată Legea privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, în vigoare 9 septembrie 2016. Potrivit prevederilor art. (1) a acesteia, prezenta lege se aplică condiționat și exclusiv persoanelor bănuțe, învinuite și inculpate care manifestă căință activă în cadrul procesului penal și celor condamnate care sânt caracterizate pozitiv pe parcursul executării pedepsei, perioadei de probațiune sau termenului de probă și sânt evaluate psihologic ca prezentând risc de recidivă mediu sau redus, dacă aceste persoane cad sub incidența prevederilor art. 2-9, 11 și 12.

Reieșind din materialele cauzei penale, (vol. I, f.d.203-205, 214-216, vol. II, f.d.83-92), inculpații Poclit V.D. și Ivanov V. și-au recunoscut vina parțial, pe când art. 1 al Legii sus-menționate stipulează expres că aceasta se aplică condiționat și exclusiv persoanelor bănuțe, învinuite și inculpate care manifestă căință activă în cadrul procesului penal, dacă aceste persoane cad sub incidența prevederilor art. 2 - 9, 11 și 12.

Totodată, instanța de apel a respins, ca nefundat, și apelul avocatului Șcheau Ig., în interesele inculpatului Poclit V.V., privind achitarea ultimului pe marginea învinuirii aduse, întrucât anume el a organizat și dirijat realizarea comiterii infracțiunii incriminate, anume Poclit V.V. a venit cu propunerea de a repara automobilul deteriorat în rezultatul accidentului rutier (vol. I f.d.192-195), întocmind o recipisă în acest sens, după care el, împreună cu tatăl său, au luat automobilul de la IP Leova și l-au tractat pentru a-l duce la

reparație, i-a transmis tatălui său banii necesari pentru reparație și a mai luat și credit de la bancă, deoarece nu avea suficienți bani.

Astfel, instanța, analizând în cumul declarațiile celor audiați în cadrul ședinței de judecată și probele anexate la materialele cauzei penale, corect a ajuns la concluzia, că vina lui Poclit V.V. în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 327 alin. (1) Cod penal și art. 42 alin. (3), 276 alin. (2) lit. b) Cod penal, a fost dovedită pe deplin.

În urma examinării materialelor cauzei, Colegiul judiciar a constatat că, urmărirea penală și examinarea cauzei în primă instanță s-au desfășurat în strictă conformitate cu procedura prevăzută de lege și, respectiv, nu se constată încălcări care atrag nulitatea probelor administrate și a actelor procedurale efectuate, contrar celor invocate de partea apărării în cererile de apel înaintate.

Analizând probele în partea ce ține de stabilirea vinovăției inculpaților de cele incriminate prin rechizitoriu, instanța de fond corect a apreciat că probele administrate dovedesc vinovăția acestora, în acest sens argumentele primei instanțe, fiind însușite de instanța de apel, care le-a acceptat pentru a evita repetări inutile, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența și practica CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza *Albert vs. România din 16 februarie 2010*, a statuat că art. 6§1 CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk vs. Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61*), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

În concluzia celor expuse, Colegiul judiciar a atestat lipsa temeiurilor legale privind casarea sentinței și pronunțarea unei sentințe de achitare și de încetare a procesului penal în temeiul prevederilor art. 2 din Legea nr. 210 din 29.07.2016, privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, în vigoare din 9 septembrie 2016.

Pe cale de consecință, Colegiul judiciar a ajuns la ferma convingere că, la caz, nu s-au constatat careva împrejurări ce ar genera casarea sentinței pronunțate, inclusiv și din oficiu, iar motivele invocate de către apelanți nu și-au găsit confirmare pe parcursul procesului judiciar, considerent din care instanța de apel va respinge ca fiind nefondate apelurile declarate, cu menținerea sentinței.

6. Nefiind de acord cu soluția instanței de apel, procurorul, avocatul Șcheau Ig. în numele inculpatului Poclit V.V. și avocatul Rusev S. în numele inculpatului Ivanov V. au declarat recursuri ordinare.

6.1. Procurorul, indicând temeiurile de casare prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) din Codul de procedură penală, solicită desființarea deciziei instanței de apel în privința lui Poclit V.V. pe capătul de acuzare incriminat acestuia în baza art. 42 alin. (3), 276 alin. (2) lit. b) Cod penal, cu remiterea cauzei în această parte la rejudecare, menționând în acest aspect următoarele:

- instanțele de fond, dispunând încetarea procesului penal în privința lui Poclit V.V. pe capătul de acuzare incriminat acestuia în baza art. 42 alin. (3), 276 alin. (2) lit. b) Cod penal, nu au ținut seama de prevederile art. 63 alin. (1) Cod de procedură penală;

- cauzei îi este relevantă decizia Curții Constituționale nr. 25 din 29.03.2018 de inadmisibilitate a sesizării nr. 20g/2018 privind excepția de neconstituționalitate a art. 63 alin. (1) pct. 1-3) și alin. (2) pct. 3) din Codul de procedură penală (recunoașterea calității de bănuț a persoanei), unde în pct. 25, 27, 29 se menționează că noțiunea de „*acuzăție în materie penală*” trebuie înțeleasă în sensul art. 6 § 1 din Convenție și poate fi definit drept „*notificarea oficială, venită din partea autorității competente, privind suspiciunea referitoare la comiterea unei fapte penale*”, definiție care depinde, de asemenea, de existența sau lipsa unor „*repercusiuni importante*” pentru situația (persoanei);

- legislatorul le-a acordat organelor de urmărire penală și instanțelor de judecată competența de a aprecia, în fiecare caz aparte, dacă acțiunile procedurale efectuate în cadrul urmăririi penale au produs sau nu repercusiuni importante pentru situația persoanei și dacă, în consecință, persoanei trebuie să-i fie recunoscută calitatea de bănuț în sensul alin. (1) al art. 63 Cod de procedură penală;

- art. 63 alin. (1) din Codul de procedură penală prevede **o listă exhaustivă de acte procedurale prin care persoanei îi poate fi recunoscută calitatea de bănuț**, însă, prin excepția instituită de alin. (1¹) din același articol, legislatorul stabilește anumite garanții pentru situațiile în care organele de urmărire penală desfășoară acțiuni procedurale, care au consecințe importante pentru persoană, fapt care corespunde rigorilor dreptului la un proces echitabil stabilit de art. 20 din Constituție.

- de la momentul începerii urmăririi penale până la recunoașterea, prin ordonanță din 07.02.2019, a lui Poclit V.V. în calitate de bănuț, cu participarea acestuia nu au fost efectuate careva acțiuni de urmărire penală, în privința lui nu au fost dispuse și efectuate careva măsuri speciale de investigații, acesta continuându-și fără careva restricții activitatea sa în cadrul IP Leova, astfel, prin faptul începerii urmăririi penale *nu au fost create repercusiuni importante asupra situației inculpatului*;

- în speța dată instanța de fond greșit a apreciat ordonanța de pornire a urmăririi penale drept un act care presupune „*o notificare oficială, venită din partea autorităților competente*”;

- conform Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție cu privire la practica asigurării controlului judecătoresc de către judecătorul de instrucție în procesul urmăririi penale nr. 7 din 4 iulie 2005, hotărârile prin care se dispune pornirea urmăririi penale sunt niște procedee legate de desfășurarea normală a urmăririi penale și, prin sine însăși, pornirea urmăririi penale, recunoașterea persoanei în calitate de bănuț, punerea persoanei sub învinuire, dispunerea efectuării unei expertize nu afectează drepturi sau libertăți constituționale. Acestea sunt niște măsuri procesuale prevăzute de lege, necesare într-o societate democratică, au un scop legitim de a asigura măsuri eficiente de luptă cu criminalitatea, și acest scop este proporțional anumitor restricții care pot avea loc în cadrul desfășurării acțiunilor menționate;

- instanța eronat a considerat ca fiind lovite de nulitate parțială ordonanța de recunoaștere a lui Poclit V.V. în calitate de bănuț din 07.02.2017, ordonanța privind punerea acestuia sub învinuire din 13.04.2017 și ordonanțele procurorului din 21.05.2018 și 30.11.2018 privind modificarea învinuirii;

- având în vedere că, atât la înaintarea învinuirii, cât și la luarea de cunoștință cu materialele de la urmărirea penală partea apărării nu a invocat careva obiecții, se consideră că aceste ordonanțe prin neatacare în termen au fost acceptate de părți, iar casarea lor ulterioară este contrară legii;

- recurentul consideră că instanța de fond greșit a interpretat prevederile legislației în partea ce ține de reluarea urmăririi penale;

- în hotărârea Curții Constituționale nr. 12 din 14.05.2015 privind excepția de neconstituționalitate a art. 287 alin. (1) din Codul de procedură penală, a fost subliniat că potrivit jurisprudenței Curții Europene, principiul *non bis in idem* își găsește aplicabilitatea doar în cazul unei acuzații în materie penală (a se vedea, spre exemplu, cauza Maaouia vs. Franța, 5 octombrie 2000) și, evident, în dosarele penale în care figurează persoane acuzate. Așadar, în procedura penală națională principiul va fi aplicat **dacă anterior persoana a avut calitatea de bănuț, învinuit, inculpat sau condamnat** pentru o faptă care ulterior a devenit obiectul unei urmăririi penale sau examinări judiciare repetate;

- tot aici este relevantă și decizia Curții Supreme de Justiție din 26.02.2019 în privința lui Grișciuc A. și Vasilcov Vs. (*dosarul nr. Ira-31/2019*), în care instanța de recurs analizează momentul din care persoanei se atribuie calitatea procesuală de bănuț.

6.2. Avocatul Șcheau Ig., acționând în numele inculpatului Poclit V.V., indicând temeiurile pentru recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, solicită casarea sentinței și deciziei instanței de apel, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie dispusă achitarea lui Poclit V.V., din motivul lipsei faptului infracțiunii, în acest sens recurentul a invocat următoarele:

- partea acuzării nu a demonstrat vinovăția inculpatului Poclit V.V. pentru comiterea infracțiunilor incriminate, fapt care impunea *achitarea acestuia* pe toate capetele de acuzare;

- pe marginea învinuirii pe art. 276 alin. (2) lit. b) Cod penal se impune precizarea că legiuitorul a stabilit o serie de condiții cu caracter obiectiv și subiectiv pentru existența acestei infracțiuni, și anume sub aspectul laturii obiective: *fapta prejudiciabilă*, care constă în acțiunea de falsificare a elementelor de identificare a autovehiculelor și *metoda de săvârșire* a faptei de falsificare adică acțiunea de falsificare comisă prin metoda de ștergere, modificare ori înlocuire a elementelor de identificare a autovehiculelor.

- pentru *probarea efectivă* a infracțiunii vizate se impune ca partea acuzării să demonstreze clar atât acțiunea de falsificare cât și să elucideze modalitatea de falsificare, *probând totodată intenția directă* a subiectului acuzat de a comite acțiunile;

- conform învinuirii, pe marginea acestui capăt de acuzare lui Poclit V.V. i s-a incriminat că: „Tot el, de comun acord cu Poclit V.D. și Ivanov V., urmărind *scopul unic infracțional* de a falsifica numărul de înregistrare al caroseriei mijlocului de transport

„Mercedes Sprinter 208”, prin ștergere și înlocuire, în perioada anului 2015, aflându-se în or. Leova, au supus modificării totale prin șlefuirea stratului de suprafață a metalului și sudarea unei plăcuțe metalice pe un alt mijloc de transport de model „Mercedes Sprinter 208”, plăcuța în cauză fiind extrasă de la altă caroserie „Panel Van” de marcă „Mercedes-Benz Sprinter” cu caracteristici similare de lungime, transport, încărcătură, dotare, motor care în cazul dat a fost confirmat prin raportul de expertiză judiciară nr. 884 din 26.07.2016;

- privitor la procurarea unui automobil de model similar celui deteriorat, falsificării numărului de identificare a unității de transport vizate în speță, prin metoda decupării numărului caroseriei și înlocuirii motorului de la mijlocul de transport deteriorate, *se impune precizarea că inculpatul a indicat clar că de reparația unității de transport vizate s-a ocupat tatăl său Poclit V.D.*, căruia i-a transmis suma de 40000 lei;

- instanțele de fond și-au bazat concluzia despre vinovăția inculpatului doar pe declarațiile date de martorul Teaca A., desconsiderând și celelalte probe aduse de partea apărării în acest sens;

- mai mult, declarațiile martorului Teaca A. urmează a fi apreciate foarte critic de către instanța de judecată, ca fiind declarații *cu conținut dubios și contradictoriu*, determinate de poziția ostilă a martorului vizat față de colaboratorii de poliție și conducerea IP Leova;

- declarațiile lui Teaca A. se combat vădit cu declarațiile date de martorul Gherman M.;

- partea acuzării nu a putut demonstra existența uniunii de intenții a celor trei inculpați în scopul falsificării elementelor de identificare a autovehiculului vizat în speță;

- instanța de apel, pe de o parte atestă că declarațiile martorilor: Gherman M., Ivanov I., Bucicov P. și Vîlcu T. nu sunt de natură de a le pune la îndoială, iar pe de altă parte acceptă doar versiunea unui singur martor, Teaca A., care contravine cu declarațiile celorlalți martori;

- acțiunile inculpatului Poclit V.V. din speță nu pot fi calificate ca fiind „folosire intenționată a situației de serviciu de către o persoană publică” or acesta a acționat în limitele dispozițiilor și rezultatelor procedurii disciplinare și anchetei de serviciu care a fost pornită în privința sa în cadrul IP Leova, și conform căreia acesta era obligat să asigure reparația din propriile mijloace a unității de transport vizate, fapt confirmat conform înscrisurilor de la materialele dosarului penal, dar și conform declarațiilor oferite de martorul Gherman M. Astfel, inculpatul doar s-a subordonat rezultatelor anchetei de serviciu, executând prescripțiile acesteia, fapt care exclude din start aspectul pretins de „folosire intenționată a situației de serviciu de către acesta”;

- este inacceptabilă în speță poziția instanței de a califica pretinsele acțiuni ilegale ale inculpatului Poclit V.V. în temeiul art. 276 și 327 Cod penal, or din redacția acestor două infracțiuni în Codul penal rezultă clar că infracțiunea prevăzută de art. 276 este o normă specială în raport cu art. 327 Cod penal (mai mult decât atât norma de la art. 276 CP alin. (2) lit. a) conținând componenta agravată de comitere a infracțiunii vizate „*prin folosirea situației de serviciu*” în acest sens este mai mult decât criticabilă poziția acuzării de a califica pretinsele acțiuni ilegale ale inculpatului în temeiul art. 276 și 327 Cod penal;

- instanțele nu au ținut seama că, la etapa urmăririi penale, au fost admise mai multe erori procesuale, care au afectat echitatea procesului, și anume: procesul-verbal de ridicare din 24.02.2016 contravine vădit ordonanței de ridicare din aceeași dată; demersul privind antrenarea specialistului în cadrul procesului penal din 25.02.2017 a fost efectuat în cadrul procesului penal cu nr. 20161560013, adică până la începerea urmăririi penale ceea ce contravine prevederilor art. 93 CPP; ordonanța recunoaștere în calitate de bănuit al lui Poclit V.V., i-a fost comunicată la 07.02.2017, privitor la două capete de bănuială, în temeiul art. 327 alin. (1) și 276 alin. (2) lit. b), c) Cod penal; din ordonanța de începerea a urmăririi penale este clar că urmărirea penală este începută pe persoană și nu pe fapt, indicându-se clar că se bănuiește Poclit V.V. de comiterea infracțiunii, în condițiile art. 6 par. 1 CEDO și practicii CtEDO, această ordonanță se integrează perfect în noțiunea de *acuzatie penală*, respectiv, din momentul emiterii acestei ordonanțe, Poclit V.V. deja a dobândit de facto calitatea procesuală de bănuit, iar înaintarea acestei calități la 07.02.2017, adică după aproximativ 5 luni din momentul începerii urmăririi penale, încalcă grav principiul non bis in idem, fiind contrară art. 22 CPP;

- în speță, se atestă o discontinuitate a urmăririi penale, în condițiile legislației procesual-penale, atât demersul de prelungire a termenului de urmărire penală cât și ordonanța de prelungire a acestui termen, urmează a fi făcută de autoritatea competentă procesual - fapt încălcat în speță conform celor indicate supra, la caz toate acțiunile procesuale efectuate după data de 01.09.2016 sunt lovite de nulitate, ceea ce impune iarăși soluția de achitare a inculpatului.

6.3. Avocatul Rusev S., acționând în numele inculpatului Ivanov V., indicând la erorile procesuale de casare prescrise de pct. 6) din alin. (1) al art. 427 din Codul de procedură penală, solicită casarea totală a deciziei și sentinței, cu adoptarea unei noi hotărâri prin care să se dispună încetarea procesului penal în privința lui Ivanov V. în legătură cu intervenirea amnistiei.

Recurentul menționează că instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate de parte în cererea de apel și a admis o eroare gravă de fapt prin respingerea cererii de aplicare a amnistie față de inculpatul Ivanov V., care întrunește toate condițiile prevăzute de lege pentru a fi amnistiat.

Potrivit art. 2 alin. (1) al Legii nr. 210 din 29.07.2016 *procesul penal încetează la faza de urmărire penală sau la cea de judecare referitor la infracțiunea săvârșită până la adoptarea prezentei legi pentru care Codul penal prevede în calitate de pedeapsă principală maximă o pedeapsă nu mai aspră decât pedeapsa cu închisoare pe un termen de 7 ani*, iar alin. (2) al aceluiași articol prevede că: *încetarea procesului penal are loc cu acordul scris al persoanei învinuite sau inculpate*.

Infracțiunea de care este acuzat Ivanov V. prevede în calitate de pedeapsă de bază închisoarea pe un termen de până la 3 ani, iar în cadrul judecării cauzei inculpatul a depus o cerere scrisă prin care a solicitat aplicarea actului de amnistie în privința sa și încetarea cauzei penale. În aceste condiții este evident faptul că instanța de fond în mod ilegal nu a aplicat actul amnistiei în privința lui Ivanov V., neexistând nici un impediment stabilit în

art. 10 din Legea nr. 210 din 29.07.2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

Prin urmare, reieșind din cele expuse se constată că sentința contravine prevederilor art. 384 alin. (3) Cod de procedură penală, care stabilește că *sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată*. Totodată, sentința contravine și prevederilor art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, care stabilește că *sentința de încetare a procesului penal se adoptă dacă există alte circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală*.

Concomitent, recurentul relevă că asupra acestui aspect s-a expus și CSJ în *Recomandarea nr. 97 din 9 februarie 2017 cu privire la aplicarea prevederilor din Legea nr. 210 din 29 iulie 2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova de instanțele judecătorești*.

7. Judecând recursurile ordinare, raportat la actele cauzei, Colegiul Penal lărgit ajunge la concluzia că acestea urmează a fi admise, pentru următoarele considerente.

Pornind de la prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, se relevă că, judecând recursul, instanța este în drept să-l admită, cu casarea totală a hotărârii atacate și cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, în cazul în care erorile judiciare nu pot fi corectate la această etapă a procedurilor. Prin alte cuvinte, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel și să dispună casarea integrală a acesteia, atunci când se constată admiterea unor erori de drept, care au dus, în consecință, la afectarea echității procedurii desfășurate în privința persoanelor deferite judecării.

Potrivit dispoziției art. 434 Cod de procedură penală, judecând recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul Penal lărgit al Curții Supreme de Justiție verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs de titularul acestuia. Or, rațiunea exercitării acestei căi de atac, rezidă în înlăturarea erorilor admise de instanțele ierarhic inferioare la etapele precedente de judecare a cauzei, iar controlul judecătoresc pe care acesta îl declanșează, are un rol preventiv și unul reparator.

În virtutea efectului devolutiv al apelului, prevederile art. 414 din Codul de procedură penală, obligă instanța de control judiciar ca, în afară de temeiurile invocate și cererile formulate de apelanți, să examineze cauza sub toate aspectele de fapt și de drept, iar în temeiul celor prevăzute de art. 417 alin. (1) pct. 8) din același Cod, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă fondul apelurilor și temeiurile, care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea lor, precum și motivele adoptării unei atare soluții.

În aceeași sferă de argumentare, Colegiul relevă că exigențele despre modul de motivare a hotărârilor judecătorești sunt aplicabile pentru instanțe de toate nivelurile, și chiar dacă acestea nu sunt obligate să formuleze răspunsuri detaliate la toate criticile părților, întrebările decisive ridicate de acestea urmează să-și găsească reflectarea în actul pronunțat.

Raportând alegațiile recurenților la actul judecat de instanța de apel, Colegiul Penal lărgit ajunge la concluzia că, la întocmirea acestuia, Curtea de Apel a admis mai multe erori

de drept, care contravin principiului general al echității procesului și încalcă drepturile părților garantate de art. 6 CEDO.

La caz, au fost declarate trei cereri de recurs, printre care se regăsește și cel al procurorului, însă natura erorilor invocate de părți și a celor admise de instanța de apel, îi permit Colegiului Penal lărgit să le analizeze în același context, neprejudiciind astfel fondul pretențiilor avansate.

7.1. În expunerea de motive, care au stat la baza casării deciziei instanței de apel, Colegiul pornește de la deficiențele părții dispozitive a acesteia, relevând că instanța vădit greșit a formulat soluția de respingere a apelurilor declarate. Potrivit dispozitivului adoptat, instanța de apel a dispus: „*Se resping ca nefondate apelurile declarate de procurorul procuraturii Anticorupție Lungu L., avocatul Rusev S. în interesele inculpatului Ivanov V., avocatul Zagaican V. în interesele inculpatului Poclit V.D., avocatul Șcheau Ig. în interesele inculpatului Poclit V.V. și inculpatul Poclit V.V.*”

Se menține sentința Judecătoriei Cimișlia, sediul Leova, din 18 ianuarie 2019 în cauza penală privind acuzarea lui Poclit V.V. de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 327 alin. (1) Cod penal și art. 42 alin. (3), 276 alin. (2) lit. b) Cod penal, Poclit V.D. de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (5), 276 alin. (2) lit. b) Cod penal, Ivanov V. de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (5), 276 alin. (2) lit. b) Cod penal.”

Din textul citat rezultă că Colegiul judiciar al Curții de Apel Comrat a respins, ca nefondate, apelurile declarate, menținând, fără careva modificări, sentința Judecătoriei Cimișlia, sediul Leova. Însă, prin sentință, s-a dispus:

- încetarea procesului penal în privința lui Poclit V.V., învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (3), 276 alin. (2) lit. b) Cod penal, din motiv că există alte circumstanțe care exclud tragerea lui la răspunderea penală;

- condamnarea lui Poclit V.V. în baza art. 327 alin. (1) Cod penal la pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 400 (patru sute) unități convenționale, ceea ce constituie suma de 8000 (opt mii) lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 2 (doi) ani;

- condamnarea lui Poclit V.D. în baza art. 42 alin. (5), 276 alin. (2) lit. b) Cod penal la pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 600 (șase sute) unități convenționale, ceea ce constituie suma de 12000 (douăsprezece mii) lei, cu privarea de dreptul de a exercita activități în domeniul reparației automobilelor pe un termen de 2 (doi) ani;

- condamnarea lui Ivanov V. în baza art. 42 alin. (2), 276 alin. (2) lit. b) Cod penal la pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 700 (șapte sute) unități convenționale, ce constituie suma de 14000 (paisprezece mii) lei, cu privarea de dreptul de a exercita activități în domeniul reparației automobilelor pe un termen de 3 (trei) ani;

- încetarea acțiunii civile;

- respingerea cererii procurorului cu privire la încasarea cheltuielilor judiciare.

Drept urmare, este evident că mențiunea din partea dispozitivă a deciziei recurate despre menținerea sentinței: „*în cauza penală privind acuzarea lui Poclit V.V. de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 327 alin. (1) Cod penal și art. 42 alin. (3), 276 alin. (2) lit. b) Cod penal, Poclit V.D. de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (5), 276 alin.*”

(2) lit. b) Cod penal, Ivanov V. de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (5), 276 alin. (2) lit. b) Cod penal.” este contrară celor statuate *de facto* de prima instanță. Or, după cum a exprimat instanța de apel conținutul dispozitivului sentinței, se poate de concluzionat că toți cei trei inculpați au fost achitați, ceea ce nu corespunde realității.

Legea procesual-penală prevede expres ce trebuie să conțină dispozitivul unei hotărâri de condamnare, sau după caz, de încetarea a procesului penal. Rigorile legii, expuse de legislator în art. 395 și 396 Cod de procedură penală în coroborare cu cele din art. 415 și 417 Cod de procedură penală, trebuie să fie respectate de instanța de apel, sub sancțiunea casării actului adoptat, or în acest sens art. 427 alin. (1) pct. 6) din același Cod prevede expres ca temei de casare, eroarea când: „*motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar*”.

7.2. Aferent solicitării de aplicare a actului amnistiei față de inculpatul Ivanov V., se constată că apărătorul acestuia, pe parcursul judecării cauzei de către prima instanță, inclusiv de instanța de apel, a invocat mai multe argumente în sensul admiterii cererii, pe care instanțele le-au respins, în opinia instanței de recurs, neîntemeiat.

De altfel, conform principiilor care se desprind din jurisprudența CtEDO rezultă că dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 6 alin. (1) din Convenție, înglobează, *inter alia*, dreptul părților de a prezenta observațiile pe care le consideră relevante pentru cauza lor, Convenția nevizând garantarea unor drepturi teoretice sau iluzorii, ci a unor drepturi concrete și efective (*cauza Artico împotriva Italiei, Hotărârea din 13 mai 1980*). Or, acest drept nu poate fi considerat efectiv decât dacă aceste observații sunt într-adevăr „*ascultate*”, adică analizate temeinic de către instanța de judecată. Cu alte cuvinte, art. 6 implică, în special, în sarcina instanței, obligația de a proceda la o analiză efectivă a mijloacelor, argumentelor și propunerilor de probe ale părților (*cauza Perez împotriva Franței [MC] nr. 47.287/99 și cauza Van de Hurk împotriva Olandei, Hotărârea din 19 aprilie 1994*), ceea ce la caz nu s-a realizat.

Desfășurând ideea că, observațiile părții apărării nu au fost dezbătute corespunzător de instanța de apel, Colegiul Penal lărgit pornește de la aceea că, potrivit cererii de apel declarate de avocatul Rusev S. în interesele inculpatului Ivanov V., anexată la fila dosarului 149-153, vol. II, acesta își exprimă dezacordul cu sentința solicitând casarea, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care procesul penal în privința lui Ivanov V., inițiat în baza art. 42 alin. (2), 276 alin. (2) lit. b) Cod penal, să fie încetat în temeiul prevederilor art. 2 din Legea nr. 210 din 29.07.2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței R. Moldova.

Consecutiv, în cererea de recurs aceiași parte evidențiază că, instanța de apel nu a procedat la o examinare proprie a circumstanțelor cauze și nu a respins motivat cererea de aplicare a actului amnistiei față de Ivanov V. avansată de partea apărării, preluând din sentință aceleași argumente de respingere (f.d. 10-12, vol. III). Într-adevăr, după cum se învederează din decizia instanței de apel, aceasta foarte succint s-a referit la critica de bază atât din apelul, cât și din recursul avocatului Rusev S. în partea ce ține de aplicarea actului amnistiei față de inculpat, menționând în acest sens următoarele considerente: „*Colegiul judiciar constată justă și întemeiată concluzia instanței de fond referitor la respingerea*

propunerii privind aplicarea în privința inculpaților Poclit V.D. și Ivanov V. a prevederilor Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 210 din 29.07.2016, publicată în Monitorul Oficial nr. 293-305/632 din 09.09.2016, or, reieșind din materialele cauzei penale, (vol. I, f.d. 203-205, 214-216, vol. II, f.d. 83-92), inculpații și-au recunoscut vina parțial, pe când art. 1 al Legii sus-menționate stipulează expres că prezenta lege se aplică condiționat și exclusiv persoanelor bănuite, învinuite și inculpate care manifestă căință activă în cadrul procesului penal și celor condamnate care sânt caracterizate pozitiv pe parcursul executării pedepsei, perioadei de probațiune sau termenului de probă și sânt evaluate psihologic ca prezentând risc de recidivă mediu sau redus, dacă aceste persoane cad sub incidența prevederilor art. 2-9, 11 și 12.”

Prin urmare, instanța de apel a menținut soluția primei instanțe, în partea neaplicării amnistiei față de cei doi inculpați, datorită faptului că aceștia doar parțial și-au recunoscut vina. Printre altele, anume aceleași argumente au stat și la baza sentinței, prin care cererea de amnistiere a inculpaților Poclit V.D. și Ivanov V. a fost respinsă, ca neîntemeiată, de prima instanță.

Reieșind din pledoariile avocatului: „ ... este cert faptul că Ivanov V. cade sub incidența criteriilor de aplicare a Legii nr. 210 din 29.07.2016, deoarece acesta a recunoscut faptul săvârșirii infracțiunii prevăzute de art. 276 alin. (2) lit. b) Cod penal, se căiește sincer de fapta comisă, a relatat cu lux de amănunte circumstanțele cauzei, a recuperat integral prejudiciul cauzat prin infracțiune, pentru prima oară a comis o infracțiune mai puțin gravă, este caracterizat pozitiv la locul de trai, și alte încălcări de lege nu a avut, partea vătămată nu are careva pretenții de ordin material sau moral față de inculpat.

Infracțiunea de care este acuzat Ivanov V. prevede în calitate de pedeapsă de bază închisoarea pe un termen de până la 3 ani, iar în cadrul judecării cauzei inculpatul a depus o cerere scrisă prin care a solicitat aplicarea actului de amnistie în privința sa și încetarea cauzei penale. În aceste condiții este evident faptul că instanța de fond în mod ilegal nu a aplicat actul amnistiei în privința lui Ivanov V., neexistând nici un impediment stabilit în art. 10 din Legea nr. 210 din 29.07.2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.”

Având în vedere cele consemnate supra, Colegiul se raliază la poziția recurentului-avocat, atunci când acesta menționează că sentința contravine prevederilor art. 384 alin. (3) Cod de procedură penală, care stabilește că acesta *trebuie să fie legală, întemeiată și motivată*. Totodată, sentința contravine și prevederilor art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, care stabilește că *sentința de încetare a procesului penal se adoptă dacă există alte circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală*.

Este cert faptul că instanțele de fond nu au analizat suficient circumstanțele incidente cauzei pentru a constata asupra oportunității aplicării amnistierii față de cei doi inculpați, Ivanov V. și Poclit V.D. Amnistia este actul de clemență al puterii legiuitoare, prin care

aceasta, din considerente de ordin politic sau social, înlătură răspunderea penală și consecințele condamnării pentru infracțiunile săvârșite până la apariția sa.

La 29 iulie 2016 a fost adoptată Legea nr. 210 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova. Potrivit art. 2 din Legea nr. 210, în cazul în care persoana, în privința căreia se judecă cauza penală, întrunește condițiile stabilite de art. 1 și nu cade sub incidența art. 10, este posibilă de a i se aplica actul amnistiei, dacă infracțiunea a fost comisă până la data de 29 iulie 2016, pentru care Codul penal nr. 985-XV din 18 aprilie 2002 sau Codul penal aprobat prin Legea R.S.S.M. din 24 martie 1961, prevede, în calitate de pedeapsă principală maximă o pedeapsă nu mai aspră decât pedeapsa cu închisoarea, pe un termen de 7 ani. Or, amnistia dobândește un caracter mixt, ea operând numai *in rem* (cu privire la anumite infracțiuni) și *in personam* (relativ doar la persoanele care întrunesc condițiile legii).

În această speță, Ivanov V. a comis infracțiunea prevăzută de art. 276 alin. (2) lit. b) Cod penal, prin participație, pe parcursul anului 2015, sancțiunea cea mai aspră prevăzută pentru săvârșirea acestei infracțiuni este închisoarea de până la 3 ani, adică aceasta face parte din categoria celor mai puțin grave. Art. 2 alin. (1) din Legea nr. 210 are, prin excelență, efect retroactiv, aplicându-se infracțiunilor săvârșite până la adoptarea actului. Procedura de aplicare a amnistiei față de inculpat, reglementată de art. 2 din Legea nr. 210, stipulează expres că procesul penal încetează la faza de judecare a cauzei, care include toate instanțele ordinare de judecată, adică atât prima instanță, cât și instanța de apel, dacă sunt întrunite condițiile expuse în lege.

Totodată, în acest punct de analiză se evidențiază că, înainte de a aplica actul amnistiei, instanța urmează să determine, dacă inculpatul a manifestat căința activă față de fapta infracțională comisă, care se apreciază în conformitate cu criteriile stabilite de art. 57 Cod penal.

Din conținutul art. 57 Cod penal, trebuie de înțeles că liberarea de răspundere penală, în legătură cu căința activă, este posibilă numai în cazul în care sunt întrunite următoarele criterii: *persoana s-a autodenunțat de bună voie, a contribuit activ la descoperirea infracțiunii, a compensat valoarea daunei materiale cauzate sau a reparat în alt mod prejudiciul pricinuit de infracțiune*. Pentru aplicarea amnistiei față de inculpat, este suficient ca ultimul să întrunească cel puțin unul din criteriile enumerate supra.

Subsidiar, aplicând amnistia, instanțele trebuie să țină seama de prevederile art. 10 alin. (1) lit. k) din Legea nr. 210, care stipulează că amnistierea nu se aplică persoanei inculpate ce nu a reparat integral prejudiciul cauzat, prin infracțiunea pentru care este acuzată. Adică, căința activă trebuie manifestată în așa mod încât inculpatul să nu cadă sub incidența restricțiilor formulate de legislator în art. 10 lit. k) din Legea nr. 210.

În cauza deferită judecării, Colegiul Penal lărgit constată că, reieșind din circumstanțele de fapt incriminate lui Ivanov V. prejudiciul total cauzat Inspectoratului de Poliție Leova, prin infracțiunea comisă prin participație, a constituit suma de 21414,28 lei. La materialele cauzei există confirmarea achitării acestei sume, încasate în mod solidar de la Ivanov V. și Poelit V.D. (f.d. 94-102, vol. II).

În continuare, Colegiul constată că la etapa precedentă de judecare a cauzei, avocatul

Rusev S. împreună cu inculpatul, au solicitat nemijlocit în cererea de apel, Curții de Apel Comrat, de a aplica amnistia în privința lui Ivanov V., în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, indicând expres că ultimul se căiește de cele comise, a recuperat prejudiciul material cauzat părții vătămate în cuantumul stabilit prin rechizitoriu (f.d. 149-153, vol. II). Prin alte cuvinte, inculpatul a manifestat căință activă față de fapta infracțională comisă, recuperând prejudiciul cauzat.

Cu toate acestea, instanța de apel a respins solicitarea avocatului Rusev S. și a inculpatului de a aplica față de ultimul amnistia. Instanța de recurs nu susține soluția instanței de apel în acest sens, considerând că Curtea de Apel Comrat a dat o interpretare mult prea restrictivă prevederilor Legii nr. 210 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova. Colegiul Penal lărgit conchide că, la caz, în privința inculpatului Ivanov V. poate fi aplicat actul amnistiei, dacă rejudecând cauza instanța de apel nu va constata alte restricții stipulate de legislator în art. 10 din Legea nr. 210 privind amnistia.

Respectiv, pe cale de consecință, toate cele consemnate supra au conturat opinia Colegiul Penal lărgit că, în cauza deferită judecării, la etapa examinării apelului instanța a admis erorile de drept prevăzute de pct. 6) și 11) din alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, în partea neaplicării față de inculpatul Ivanov V. și prin extindere și față de inculpatul Poclit V.D. a actului amnistiei.

Adițional, Colegiul ține să menționeze despre faptul că, deși instanța de apel a apreciat că atât inculpatul Ivanov V., cât și Poclit V.D. și-au recunoscut doar parțial vina de cele incriminate, în fapt, din cele relatate de inculpați, instanța de recurs constată că aceștia au recunoscut integral acțiunile ilicite întreprinse și subscribe infracțiunii prevăzute de art. 276 alin. (2) lit. b) Cod penal, cu semnele calificative: *falsificarea numărului de identificare ale caroseriei prin ștergere, înlocuire, dacă aceste acțiuni au fost săvârșite de două sau mai multe persoane*, menționând că, în perioada anului 2015, aflându-se în or. Leova, au supus modificării totale prin șlefuirea stratului de suprafață a metalului și sudarea unei plăcuțe metalice pe un alt mijloc de transport de model „Mercedes Sprinter 208”, pe care este imprimat numărul actual cu conținutul „XXXXX”, care identifică automobilul de model „Mercedes Sprinter 208”, cu n/î XXXXX, însă plăcuța dată a fost sudată peste zona unde a fost imprimat de către uzina constructoare numărul de identificare inițial al autovehiculului dat, plăcuța în cauză fiind extrasă de la o altă caroserie „Panel Van” de marcă „Mercedes-Benz Sprinter” cu caracteristici similare de lungime, transport încărcătură și dotare motor.

Ceea ce nu recunosc de fapt inculpații Ivanov V. și Poclit V.D., pe tot parcursul procesului penal, este că Poclit V.V. ar fi acționat, prin participație, având rolul de organizator, la comiterea acestei infracțiuni. Printre altele, partea apărării, în recurs, în acest aspect menționează că, instanțele de fond și-au bazat concluzia despre vinovăția inculpatului Poclit V.V. în baza art. 276 Cod penal doar pe declarațiile date de martorul Teaca A., desconsiderând și celelalte probe, pe când declarațiile acestuia urmau a fi apreciate critic, întrucât au un conținut dubios și contradictoriu, determinat de poziția ostilă a martorului vizat față de colaboratorii de poliție, în general și conducerea IP Leova, în particular, totodată, declarațiile lui Teaca A. se combat vădit cu declarațiile date de martorul Gherman

M., iar partea acuzării nu a putut demonstra existența uniunii de intenții a celor trei inculpați în scopul falsificării elementelor de identificare a autovehiculului vizat în speță.

Tot aici, este notabil că, deși se pretinde că inculpații toți trei au comis infracțiunea prevăzută de art. 276 alin. (2) lit. b) Cod penal, totuși prejudiciul cauzat Inspectoratului de Poliție Leova a fost achitat și încasat doar de la cei doi inculpați, care au recunoscut comiterea acestei fapte, adică de la Ivanov V. și Poclit V.D.

În cazul în care actul infracțional este imputabil mai multor persoane, atunci dezideratul descoperirii adevărului poate fi atins doar prin aprecierea în coroborare a tuturor probelor, fără a desconsidera elementele faptice relatate inclusiv de inculpați, care se prezumă că cunosc cel mai bine condițiile și mijloacele prin care au comis infracțiunea. Pe când instanța de apel, la caz, a menținut versiunea părții acuzării despre comiterea infracțiunii prevăzute de art. 276 alin. (2) lit. b) Cod penal, prin participație, de către cei trei coinculpați, fără a înlătura dubiile existente în acest sens, între declarațiile date de martorul Teaca A. și cele expuse de martorul Gherman M. și inculpații Ivanov V. și Poclit V.D. pe acest episod.

7.3. Analizând, deja din alt punct de vedere, decizia instanței de apel, de altfel și sentința, Colegiul mai atrage atenția și asupra faptului că, inculpatul Poclit V.V. a fost condamnat pentru comiterea infracțiunii de abuz de serviciu prevăzută de art. 327 alin. (1) Cod penal, însă statuările pe acest capăt de acuzare a ambelor instanțe încalcă unele prevederi ale jurisprudenței constituționale pertinente.

În speță, problema de drept referitoare la încadrarea juridică a faptei imputabile inculpatului Poclit V.V., are importanță atât pentru aplicarea corectă a legii penale, cât și pentru modul de desfășurare a judecării acestui dosar, determinând, nu în ultimul rând, concordanța între conținutul legal al infracțiunii și conținutul constitutiv al acesteia.

Printre altele, în jurisprudența sa constantă Curtea Europeană a Drepturilor Omului reamintește cu fiecare ocazie posibilă că echitatea unei proceduri se apreciază în raport cu ansamblul acesteia. Vorbind despre importanța încadrării juridice a unei fapte, Colegiul face trimitere la dispozițiile art. 6§3 lit. a) din Convenție, care exprimă necesitatea acordării unei atenții deosebite notificării „*acuzăției*” aduse persoanei deferite judecării. În completarea ultimei sintagme de mai sus, urmează de concretizat că, prin „*încadrarea juridică*” a acțiunilor inculpatului se are în vedere determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii, prevăzute de norma penală, după cum se menționează în art. 113 din Codul penal. Componența de infracțiune constituie un tot întreg, format din patru semne corespunzătoare celor patru elemente ale componenței de infracțiune – obiectul și latura obiectivă, subiectul și latura subiectivă. Semnul componenței de infracțiune reprezintă o însușire, o proprietate generală a componenței de infracțiune, de ordin obiectiv sau subiectiv, prezentă în cadrul fiecărei infracțiuni de o anumită categorie ce are importanță juridică la calificarea faptei drept o infracțiune concretă.

La caz, potrivit actului de sesizare a instanței, se constată că Poclit V.V. a fost învinuit că: „*activând în calitate de șofer al Inspectoratului de Poliție Leova, astfel, conform prevederilor art. 123 Cod penal, fiind persoană publică, cu funcție de răspundere, în*

atribuțiile de serviciu a căruia intră responsabilitatea de integritatea și gestionarea mijloacelor de transport de serviciu, în perioada de timp cuprinsă între lunile octombrie-decembrie 2015, aflându-se în or. Leova, folosindu-se intenționat de situația de serviciu, acționând intenționat, având ca atribuții de serviciu conform fișei de post să cunoască perfect actele normative de bază și ordinele MAI și IGP ce reglementează activitatea de serviciu, să cunoască perfect obligațiunile de serviciu; contrar prevederilor art. 22 alin. (1) lit. a), b), d), f) al Legii cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr. 158-XVI din 04.07.2008, conform cărora funcționarul public este obligat să respecte Constituția Republicii Moldova, legislația în vigoare, să respecte cu strictețe drepturile și libertățile cetățenilor, să îndeplinească cu responsabilitate, obiectivitate și promptitudine în spirit de inițiativă și colegialitate toate atribuțiile de serviciu, să respecte normele de conduită profesională prevăzute de lege, să respecte regulamentul intern; contrar prevederilor art. 4 al Legii cu privire la activitatea poliției și statutul polițistului nr. 320 din 27.12.2012, potrivit căruia activitatea poliției se desfășoară exclusiv în baza și pentru executarea legii, în interesul persoanei, al comunității și în sprijinul instituțiilor statului, pentru apărarea drepturilor și libertăților fundamentale și demnității umane, prevăzute în Declarația universală a drepturilor omului, în Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, în Codul european de etică al poliției și în alte acte internaționale, în conformitate cu principiile legalității, respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, imparțialității și nediscriminării, controlului ierarhic permanent, răspunderii personale și profesionalismului, transparenței, contrar prevederilor Codului de etică și deontologie al polițistului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 481 din 10.05.2006; din alte interese personale, în scopul tănuirii deteriorării grave a mijlocului de transport de model „Mercedes Sprinter 208”, cu n/î XXXXX, condus de către acesta, în momentul când a fost implicat în accident rutier la 20.10.2015 în mun. Chișinău, a procurat un alt automobil de același model și a organizat ca, Poclit V.D. și Ivanov V., prin metoda decupării numărului caroseriei și înlocuirii motorului de la mijlocul de transport deteriorat, să fie falsificate elementele de identificare ale autovehiculului, cauzând astfel daune în proporții considerabile intereselor publice, în sumă totală de 149990 lei.”

Reieșind din baza factologică expusă supra, în drept, faptele inculpatului au fost încadrate juridic de către procuror în temeiul: „art. 327 alin. (1) Cod penal, folosirea intenționată de către o persoană publică a situației de serviciu, în alte interese personale, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice.” (textul este preluat din rechizitoriu) (f.d. 329, vol. I)

Potrivit actului incriminator se evidențiază că, drept urmări prejudiciabile cauzate prin acțiunile inculpatului, în sarcina acestuia au fost reținute *daunele în proporții considerabile intereselor publice*, infracțiunea fiind comisă *din alt interes personal*.

Ulterior, la etapa examinării cauzei de către prima instanță, procurorul a intervenit cu ordonanță de modificare a învinuirii, concretizând în aceasta că acțiunile lui Poclit V.V. se subscriu infracțiunii prevăzute de art. 327 alin. (1) Cod penal, însă având semnele calificative: *folosirea intenționată de către o persoană publică a situației de serviciu, dacă*

aceasta a cauzat daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanei juridice. (f.d. 80-82, vol. II)

Prima instanță, a constatat fapta imputabilă inculpatului preluând-o din rechizitoriu și menținând calificarea efectuată de procuror.

Instanța de apel, verificând legalitatea și temeinicia sentinței, inclusiv în această parte, a ajuns la concluzia de a menține soluția condamnării lui Poclit V.V. în baza art. 327 alin. (1) Cod penal la pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 400 (patru sute) unități convenționale, ceea ce constituie suma de 8000 (opt mii) lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 2 (doi) ani, însă în partea descriptivă a deciziei menționează că: „Acțiunile descrise de către urmărirea penală în privința lui Poclit V.V. au fost calificate conform art. 327 alin. (1) Cod penal *folosirea intenționată de către o persoană publică a situației de serviciu, în alte interese personale, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice.*”

Tot în partea descriptivă a deciziei, instanța de apel menționează că: „*Reluând cercetarea judecătorească în urma cererii înaintate de avocatul Șcheau Ig. în interesele inculpatului Poclit V.V., cercetând în corespundere cu prevederile art. 414 alin. (1) și (2) și art. 415 alin. (2) Cod de procedură penală, probele examinate în prima instanță, precum și audiind argumentele părților în ședința de apel, Colegiul concluzionează, că instanța de fond întemeiat a pronunțat în privința acestora sentința de condamnare și corect a ajuns la concluzia că, inculpatul Poclit V.V. este vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 327 alin. (1) Cod penal, folosirea intenționată de către o persoană publică a situației de serviciu, în alte interese personale, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice”*

În acest sens, instanța de apel a desconsiderat că, prin Hotărârea Curții Constituționale nr.33 din 07.12.2017 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din art. 327 alin. (1) și art. 361 alin. (2) lit. d) din Codul penal, a fost declarat neconstituțional textul „*intereselor publice sau*” din alin. (1) al art. 327 Cod penal și a fost recunoscut constituțional textul „*a situației de serviciu*” din aceeași normă, în măsura în care, se referă la atribuțiile de serviciu acordate prin lege.

În textul hotărârii instanței constituționale, s-a făcut referire la recomandările Comisiei de la Veneția potrivit cărora dispozițiile penale naționale cu privire la „*abuzul în serviciu*”, „*abuz de putere*” și expresii similare acestora urmează să fie interpretate în sens restrâns și aplicate cu un grad înalt de prudență. Infracțiunea de abuz de putere sau abuz de serviciu trebuie să se deosebească de faptele care au un caracter disciplinar sau contravențional anume prin intensitatea elementului material al infracțiunii. De aceea, în pct.116, Curtea a constatat că, destinatarul legii care este învinuit de faptul că, prin acțiunile sale infracționale a cauzat daune în proporții considerabile „*intereselor publice*”, în sensul art. 327 alin. (1) Cod penal, este privat de posibilitatea de a determina fără echivoc urmările prejudiciabile concrete ale acțiunilor incriminate.

În același context, instanța de recurs amintește că, anterior adoptării Hotărârii nr. 33 din 07.12.2017 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din art. 327 alin. (1) și art. 361 alin. (2) lit. d) din Codul penal, Curtea Constituțională s-a expus asupra constituționalității unei sintagme din art. 328 alin. (1) Cod penal, prin Hotărârea nr. 22 din 27.06.2017. La originea acestei cauze s-a aflat excepția de neconstituționalitate a textului: „*dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice*” din alineatul (1) al articolului nominalizat, sintagmă declarată neconstituțională.

Drept urmare, este inacceptabil faptul că instanța de apel, neanalizând de fapt actele cauzei, neluând în considerare ordonanța de modificare a învinuirii în privința lui Poclit V.V. a reținut în sarcina acestuia semne de calificare juridică a faptei declarate anterior neconstituționale. Or, chiar dacă instanța de apel, pe acest capăt de acuzare, a menținut condamnarea inculpatului respingând solicitarea părții apărării privind achitarea lui Poclit V.V. în baza art. 327 alin. (1) Cod penal, totuși reținerea la calificare a unor elemente contrare actelor cauzei denotă superficialitatea cu care a fost examinată aceasta.

7.4. Subsidiar la cele consemnate supra, instanța de recurs observă că, la etapa judecării apelurilor, părțile au venit cu mai multe argumente neapreciate corespunzător de către instanța de apel, ci respinse, la general, de către Colegiu judiciar:

- părțile au indicat că inculpatul nu a tănuit faptul comiterii accidentului rutier, comunicând despre aceasta conducerii IP Leova, în acest sens fiind efectuată o anchetă de serviciu din cadrul SMO a IP Leova, care s-a finisat cu obligarea inculpatului să asigure repararea unității de transport deteriorate, din contul mijloacelor proprii, mai mult ca atât, la fața locului în urma accidentului din 20.10.2015, a fost chemată poliția, fiind întocmit și proces-verbal cu privire la contravenție și decizia privind aplicarea sancțiunii contravenționale, prin care inculpatul a fost recunoscut culpabil pentru comiterea contravențiilor reglementate de art. 229 alin. (3) și art. 242 alin. (1) Cod contravențional, aplicându-i-se sancțiunea contravențională sub formă de amendă, pe care acesta a achitat-o. Poclit V.V. a asigurat transportarea unității de transport vizate de la IP Leova la casa tatălui său Poclit V.D. din r-nul Leova, sat. Sărata Nouă, unde a decurs de facto reparația unității de transport vizate;

- referitor la procurarea unui automobil de model similar celui deteriorat, falsificării numărului de identificare a unității de transport, prin metoda decupării numărului caroseriei și înlocuirii motorului de la mijlocul de transport deteriorate – părțile au menționat că, de fapt, de reparația unității de transport vizate s-a ocupat anume tatăl lui Poclit V.V. - Poclit V.D., căruia pentru reparație inculpatul i-a transmis suma de 40000 lei, solicitând ca reparația dată să fie făcută în limitele legii.

- inculpații Poclit V.D. și Ivanov V. au indicat expres că Poclit V.V. nu cunoștea despre procedura de reparație a vehiculului vizat, adică în particular asupra etapelor de reparație, proveniența pieselor de schimb, materialele de reparație, specificului și duratei lucrărilor.

- este inacceptabilă, în speță, poziția instanței de a califica acțiunile ilegale ale inculpatului Poclit V.V. în temeiul art. 276 și art. 327 Cod penal, or conform redacției

acestor două infracțiuni în Codul penal, rezultă că infracțiunea prevăzută de art. 276 este o *normă specială* în raport cu art. 327 Cod penal (mai mult decât atât norma de la art. 276 Cod penal alin. (2) lit. a) conținând componenta agravată de comitere a infracțiunii vizate „*prin folosirea situației de serviciu*”). În acest sens este mai mult decât criticabilă poziția acuzării de a califica preținsele acțiuni ilegale ale inculpatului în temeiul art. 276 și 327 Cod penal;

- incorect prima instanță a menționat că în speță nu se aplică prevederile art. 116 Cod penal ce țin de calificarea infracțiunilor în cazul concurenței dintre normele generale și cele speciale, deoarece inculpatului Poclit V.V. nu i-a fost incriminat art. 276 alin. (2) lit. c) Cod penal - falsificarea elementelor de identificare a autovehiculelor „*cu folosirea situației de serviciu*” or anume art. 276 Cod penal, care se referă la falsificarea elementelor de identificare a unităților de transport de către o persoană publică (alin. (2) lit. c) al acestuia articol) *este o normă „specială” în raport cu norma „generală”* de la art. 327 Cod penal - ceea ce face inacceptabilă reținerea concursului de infracțiuni în cadrul prezentei cauze penale;

- în speță, se atestă o discontinuitate a urmăririi penale, pentru perioada 01.09.2016-30.10.2016, având în vedere modificările operate la Codul de procedură penală, intrate în vigoare pe 01.08.2016, prelungindu-se urmărirea penală până pe 30.10.2016, prin ordinul din 26.08.2016, până la soluționarea chestiunilor de competență în exercitarea urmăririi penale, în lipsa unor circumstanțe de urgență, contrar legislației procesual-penale. Or, în condițiile legislației procesual penale, atât demersul de prelungire a termenului de urmărire penală cât și ordonanța de prelungire a acestui termen, urmează a fi făcută de autoritatea competentă procesual - fapt încălcat în speță conform celor indicate supra;

- prima instanță a constatat greșit că Ivanov V. a comis infracțiunea dată în complicitate cu Poclit V.V., ori toate probele cauzei inclusiv și din declarațiile inculpaților Ivanov V. și Poclit V.D. se constată clar că această infracțiune ei au comis-o în doi fără participarea și cunoașterea lui Poclit V.V., ultimul cunoscând doar despre lucrările de reparație a automobilului nu și falsificarea numărului de identificare a mijlocului de transport;

- la materialele cauzei există o multitudine de probe care demonstrează faptul că infracțiunea a fost comisă în XXXXX, la domiciliul lui Poclit V.D., fapt care a fost recunoscut nemijlocit de către ultimul și de către Ivanov V. Din denunțul făcut de Teacă A., în fața organului de urmărire penală care a conținut mai multe presupuse încălcări de lege, s-a confirmat doar existența falsificării numărului de identificare a caroseriei la mijlocul de transport deținut de IP Leova însă, circumstanțele în care a fost comisă această infracțiune și la care face referire Teacă A., nu corespund adevărului și nu se confirmă prin nimic.

- în mod eronat nu a constatat prezența circumstanțelor atenuante la caz. Or, în privința lui Ivanov V. urma a fi aplicat art. 76 alin. (1) lit. a), e), f) Cod penal dat fiind că dânsul a săvârșit pentru prima dată o infracțiune mai puțin gravă, a prevenit urmările prejudiciabile ale infracțiunii săvârșite și a reparat benevol și integral paguba pricinuită, a recunoscut integral vinovăția și a contribuit activ la descoperirea infracțiunii dând declarații amănunțite asupra circumstanțelor faptei comise;

- instanța în mod eronat a aplicat față de Ivanov V., pedeapsa de bază sub formă de amendă în mărime de 700 unități convenționale și pedeapsa complementară privarea de dreptul de a exercita activități în domeniul reparației automobilelor pe un termen de 3 ani. Or, potrivit prevederilor art. 78 alin. (1) Cod penal, în cazul în care instanța de judecată constată circumstanțe atenuante la săvârșirea infracțiunii pedeapsa principală se reduce sau se schimbă după cum urmează: a) dacă minimumul pedepsei cu închisoare prevăzut la articolul corespunzător din Partea specială a prezentului cod este mai mic de 10 ani, pedeapsa poate fi redusă până la acest minim; b) dacă se aplică amenda, aceasta se poate coborî până la limita de jos; c) dacă pentru infracțiunea săvârșită se prevede detențiune pe viață, aceasta se înlocuiește cu închisoare de la 15 la 25 de ani.

Cu referire la alegațiile părților despre carențele de la etapa urmăririi penale, Colegiul reamintește că în Hotărârea Curții Constituționale nr. 26 din 23 octombrie 2007 s-a reținut că: *„acțiunile, inacțiunile și erorile comise la etapa urmăririi penale sunt pasibile de atac în cadrul examinării cauzei în fond, iar după pronunțarea sentinței persoanele dispun de dreptul de a face apel și recurs în instanțele superioare”*. Totodată, Curtea a reținut că: *„acțiunile de la etapa urmăririi penale și cele de la etapa judiciară sunt părți componente ale unui proces inseparabil, care se încheie cu actul justiției – pronunțarea sentinței. Or, fiecare act de la orice etapă a procesului poate fi luat în considerare sau poate fi lovit de nulitate și astfel poate influența, în sens pozitiv sau în sens negativ, produsul final – condamnarea sau achitarea persoanei.”* De asemenea, Curtea Constituțională a relevat că sarcina verificării respectării normelor procesual-penale este atribuită instanțelor judecătorești, acestea fiind și singurele în măsură să aprecieze *in concreto* efectele aplicării normei la situația de fapt dedusă instanței în fiecare caz în parte.

Prin urmare, având în vedere statuările Curții Constituționale raportate la criticele recurențelor din cererile de apel, repetate și în cererile de recurs, în partea în care acestea vizează etapa urmăririi penale, Colegiul Penal lărgit menționează că, instanța de apel, rejudecând cauza penală privindu-i pe Poclit V.V., Poclit V.D. și Ivanov V., urmează să supună verificării și aspectul legalității acțiunilor de urmărire penală criticate de părți.

În atare circumstanțe, Colegiul penal lărgit statuează că, erorile comise nu pot fi înlăturate de către instanța de recurs în prezenta procedură, deoarece instanța de recurs nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza pe fond, substituind instanța care a judecat apelurile cu încălcarea prevederilor legii penale și celei procesual-penale. Încălcările punctate în prezenta decizie determină incontestabil Colegiul Penal lărgit să concluzioneze asupra necesității de a casa total decizia instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță în alt complet de judecată, pentru adoptarea unei soluții corecte și legale în cauza dată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care reglementează procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor circumstanțelor de fapt ale cauzei și să țină seama de cele invocate în prezenta decizie, să se pronunțe corespunzător și în strictă conformitate cu prevederile Legii nr. 210 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței

Republicii Moldova asupra chestiunii de aplicare a amnistiei față de inculpați și să țină seama de cele consemnate în prezenta decizie, să înlăture omisiunile admise și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

Concomitent, se reține că cauza penală privindu-i pe Poclit V.V., Poclit V.D. și Ivanov V. a fost examinată în ordine de apel în completul din trei judecători din cadrul Curții de Apel Comrat, și anume de: Fujenco D., Caraianu L., Colev Gr., aceștia fiind în prezența circumstanței de incompatibilitate în situația de rejudecare a cauzei, adică participarea lor repetată la examinarea aceleiași cauze în ordine de apel este exclusă. (f.d. 234, vol. II) Din atare considerente, cauza penală privindu-i pe Poclit V.V., Poclit V.D. și Ivanov V. urmează a fi strămutată, la o altă instanță egală în grad, și anume la Curtea de Apel Cahul, pentru rejudecarea acesteia.

8. În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul Penal lărgit

d e c i d e :

Admite recursurile ordinare declarate de procurorul procuraturii UTA Găgăuzia, oficiul central, Sîrbu Lilia, de avocatul Șcheau Igor în numele inculpatului Poclit Vasile Vasile și de avocatul Rusev Serghei în numele inculpatului Ivanov Vitalie, casează total decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 24 iunie 2019, în cauza penală privindu-i pe Poclit Vasile Vasile, Poclit Vasile Dumitru și Ivanov Vitalie Ion, cu dispunerea rejudecării cauzei de către Curtea de Apel Cahul, în ordine de apel.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată, pronunțată integral la 10 ianuarie 2020.

Președinte

Diaconu Iurie

Judecător

Catan Liliana

Judecător

Guzun Ion

Judecător

Burduh Victor

Judecător

Ghervas Maria